

19. De zintuigen

Wetenschappers denken veel te weten omdat ze dingen lezen die andere denken

Wat je zou willen doen omdat je mens bent en dus als mens denkt en redeneert is niet altijd wat een hond nodig heeft omdat hij hond is en alleen hond kan zijn.

In veruit de meeste boeken leest men dat de reuk het voornaamste zintuig is van de hond. Ik ben het daar helemaal niet mee eens. Wel dat de hond veel beter ruikt dan de mens maar ik ben helemaal niet overtuigd dat de mens altijd zo'n zwak reukvermogen gehad heeft. Meerdere malen is het mij opgevallen dat mensen die zoals wij dat noemen nog primitief leven veel beter ruiken dan wij moderne mensen.

Misschien is het wel zo dat zeer lang geleden mensen veel beter geuren konden onderscheiden dan wij nu. Vast staat dat sommige mensen die er talent voor hebben en dat ontwikkelen nu nog in staat zijn zaken te ruiken die voor de gemiddelde sterveling onmogelijk te ruiken zijn. Trouwens laat ons wel wezen, hoe goed de hond uiteindelijk ruikt weten we niet maar dat geldt voor veel zaken die de hond kan en wij niet.

Bijna ieder van ons heeft wel eens meegemaakt dat we een bakje fris water van de kraan taptten om aan de hond te geven voor we gingen wandelen en iedereen kent het nare gevoel dat ons besluipt omdat hij daar niet van wou drinken maar even later van een (naar ons gevoel) vuile plas, beek of vijver gaat drinken. Wel dat is juist omdat hij veel beter ruikt dan wij.

Water van de kraan bevat heel veel componenten waaronder chloor. Wij mensen moeten al naar een zwembad om dat nog te ruiken maar voor een hondenneus die nog lang niet zo ver gedegenerend is als onze mensenneus moet dat echt iets zijn dat je beter alleen in hoogste nood drinkt. Terwijl in een plas, beek of vijver de zware metalen gezakt zijn en het veel natuurlijker ruikt.

Uiteraard blijft het vies voor ons en is het soms ook wel gevaarlijk voor de hond, alleen hij weet dat niet. Wij weten dat een hond niet gemaakt is om te drinken. Zijn kop, zijn tong, zijn tanden: alles is voorzien om vocht uit zijn voedsel op te nemen. In de natuur doet hij dat ook en honden die natuurvoeding krijgen doen dat ook nog. Die slabberen veel minder! Immers echt drinken kan een hond niet eens. Ze maken van hun tong een soort lepeltje waar ze water mee naar binnen proberen te gooien. Meestal eerder om af te koelen, soms ook van

dorst. Te beklagen zijn in dit geval honden die droogvoer eten en ook het vocht dat daarin mankeert moeten trachten te recupereren.

Dat brengt ons terug bij de neus van de hond. Immers om goed te functioneren werkt de neus in een vochtig milieu maar als er te weinig vocht is eist het lichaam al het vocht dat aanwezig is op voor zeg maar de belangrijkste functies en om te overleven is dat niet de reuk. Trouwens ook honden die droogvoer eten ruiken nog vele malen beter dan de mens. Maar honden zien ook veel beter dan de mens.

- Niet hoe bvb een diamant moet geslepen worden
- Wel wanneer er in een kudde herten van +/- 100 stuks er één bijloopt dat een klein probleem aan de knie heeft

De allerbeste diamantslijper zou het niet zien. Een wolf herkent zo'n hert in enkele seconden in de kudde en blijft dat samen met de roedel dan ook achtervolgen tot het moet achterblijven en dat zorgt ervoor dat heel de roedel kan eten. Op die manier wordt hun belangrijkste drift (zijnde eten) letterlijk gevoed. De reuk die door de meeste (af)schrijvers als voornaamste zintuig wordt genoemd, wordt hier zelfs niet gebruikt!

Bij het individueel jagen wordt het als het ware nog duidelijker. Als honden, zeker wilde honden op klein wild (zoals in hoofdzaak muizen, ratten en hamsters) jagen gebruiken ze eerst hun ogen om te zien waar de prooi naartoe vlucht en daarna gebruiken ze hun neus om te lokaliseren waarongeveer de prooi zich bevindt. Omdat ze de prooi natuurlijk niet zien (die zit onder bladeren, droog gras en dergelijke) ruiken ze waar ze ongeveer zit maar dat kunnen ze op enkele tientallen centimeters na niet bepalen.

De neus is één punt en juist daarom schakelen ze over op het gehoor! De oren staan immers naast de kop, zo krijg je dus twee punten en wanneer ze nu de hartslag van een muis horen kunnen ze tot op één millimeter bepalen waar die zich bevindt. Dat kan zelfs onder de sneeuw! Met een sprong, niet toevallig de muizensprong genaamd, breken ze de rug van de prooi en de kleine maaltijd is weer klaar om te verorberen. Dat instinct nog een grote rol speelt zien we aan het feit dat elke pup, hoe gedomesticeerd ook deze sprong nog oefent op bvb een dood blad dat voorbij waait.

Nog nooit heb ik een pup bij mij gehad die het niet oefende. Ik bedoel hiermee dat het voor mij niet opgaat te stellen dat de reuk het voornaamste zintuig is. Het hangt gewoon af van de omstandigheden, dat heb ik in de vele jaren dat ik mij er mee bezig hou zeer dikwijls mogen ondervinden.

Ik vermoed zéér sterk dat de drie zintuigen die we tot hiertoe besproken hebben geen volgorde van voornaamheid hebben en als we dan nog gaan spreken over de overige zintuigen zoals proeven, voelen en het 6é zintuig wordt het helemaal moeilijk.

Bij proeven gaan we dikwijls vergelijken met mensen en dan eten honden vaak zaken die wij heel vies vinden. Maar honden zijn carnivoren en een vergelijk is dus niet mogelijk. Ik krijg zelf ook rillingen wanneer mijn hond een stuk half rot konijn probeert te eten of een paardenstront en ik laat het ook niet toe. Het is ongewenst gedrag maar voor de hond wel normaal.

Bij voelen is het ook zo dat bij ons het denkvermogen meer belang heeft dan instinct, bij honden is dat anders. Warm, koud of afkoelen doen mensen nu eenmaal anders dan honden en ik zie mijn vrouw ook veel liever een ventilator opzetten als ze het te warm heeft dan wanneer ze op haar buik in een plas zou gaan liggen zoals een hond dat doet. Juist daarom zijn mensen, mensen en honden, honden.

Over het 6é zintuig is er zoveel discussie omdat het niet herkennen en het betwisten des mensen is, maar! Bij elke grote natuurramp zien we dat het percentage dieren dat zich in veiligheid had gebracht als ze dat konden, veel groter is dan de mensen die het overleefden en ik heb teveel rampen bestudeerd om te geloven dat het alleen door ruiken, horen, zien en voelen komt!

Denis Steurs